

מחזור הזמנים לבטיחות - גיליון פורים תשפ"ד

למנהלי בטיחות וקב"טים של מוסדות חינוך, לממונים על חינוך לזה"ב במחוזות ולרכזי זה"ב

שלום רב,

גיליון זה של "מחזור הזמנים לבטיחות" מוקדש לבטיחות בחג פורים ואירועי חודש הרמדאן. בחגים אלו אתגרים רבים, עקב השימוש בצעצועים מסוכנים, נפצים וחומרי נפץ שונים. כל זאת בשילוב הלחימה שאנו עוברים בגזרות השונות, מצריכים תשומת לב מיוחדת בכל הקשור לשמירה על הביטחון והבטיחות במוסד החינוכי ומחוצה לו.

שימו לב, להודעה החשובה שעלתה במשרד בהקשר לפורים - **לחצו כאן**.

הנחיות לקב"טים/מנהלי בטיחות מוסדות חינוך ברשות:

- השתמשו בחומרים המצורפים לקראת אירועי פורים בביקורכם במוסדות החינוך, בתדריכים ובמפגשים עם נושאי תפקיד בבית הספר וברשות.
- היו מעורבים בתכנון ובהכנות לפעילות חוץ של מוסדות חינוך, והשתמשו בחומרים המצורפים בהמשך.
- העבירו את החומרים לידיעה ולשימוש בקבוצות איתן אתם עובדים בשוטף.

פורים שמח ובטוח!

נכתב בשיתוף עם אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

מה בגיליון:

- [בטיחות](#)
- [מעונות יום](#)
- [שעת חירום](#)
- [כבאות והצלה לישראל](#)
- [אבטחה וביטחון](#)
- [הכשרות והדרכות](#)
- [טיולים ופעילויות חוץ](#)
- [זהירות בדרכים ואורח חיים בטוח](#)

קישורים שימושיים:

- [פורטל רשויות ובעלויות](#)
- [חוזרי מנכ"ל בתחומי ביטחון, בטיחות ושעת חירום](#)
- [מידע וחומרי הדרכה – ביטחון, בטיחות ושעת חירום](#)
- [תיבת דוא"ל ייעודית לשאלות בנושאי בטיחות, ביטחון ושעת חירום](#)
- [מערכת לבחירת פעילויות חוץ והוראות הבטיחות שלהן](#)
- [מאגר גיליונות מחזור הזמנים](#)

חדש

- [כרטיס מידע- נפצים וסיכונים](#)
- [לקראת פורים וחודש הרמדאן](#)
- [כרטיס מידע- ריענון הנחיות](#)
- [בטיחות במהלך פעילות](#)
- [מתקנים מתנפחים](#)
- [בטיחות בפורים - כרטיס](#)
- [מידע ותחקיר מלמד](#)
- [בטיחות בשימוש מסמני לייזר](#)
- [חוזר מנכ"ל - בטיחות מונעת](#)
- [לקראת פורים](#)
- [משרד הכלכלה: מבצע "שושן](#)
- [פורים" למיגור צעצועים](#)
- [מסוכנים](#)
- ונשמרתם לנפשותיכם גם בפורים- מידע מותאם למוסדות חינוך חרדיים:
- [מידע למורים ולהורים](#)
- [מידע לתלמידים](#)
- [קיט הפעלה לתלמידים](#)

התנהלות בטוחה במוסדות החינוך במהלך אירועי פורים

חדש

1. בתקופת לחימה זו, יש לשים דגש, על הבאת [צעצועים מסוכנים](#) לבית הספר, כגון: כלי ירייה, אקדחים הדומים לנשק אמיתי, טילים, חזיזים, נפצים, זיקוקי דינור מתעופפים, מרגמות, כוורות נפץ, פרפרי נפץ, שרשרת נפץ ואבקות שריפה מכל סוג שהוא.
2. יש לקבוע כללי התנהגות עם **תרסיסי שלג** למיניהם. על התלמידים לוודא שהתרסיסים מאושרים על ידי מכון התקנים הישראלי. מומלץ להדריך את התלמידים בשימוש בטוח במכלים מסוג זה, ולהרחיק את המכלים ממקור אש. בעת השימוש יש להימנע מריסוס כלפי ילדים ובוגרים אחרים.
3. יש להקפיד כי **התחפשות** עמן מגיעים לבית הספר יהיו מחומרים שאינם דליקים, כגון, צמר גפן, ניילון וכדומה.
4. אסור להשתמש בשקיות ניילון כמסכה, משום סכנת חנק.
5. יש לבדוק רגישות ילדים למוצרי **איפור**. כמו כן, מומלץ להשתמש במוצרי איפור המאושרים על ידי משרד הבריאות, כאלו המתאימים למגע עם העור, ושאינם מכילים חומרים רעילים.
6. מומלץ להדריך את המורים והתלמידים בתוכן הנחיות והוראות בטיחות אלו.
7. **טיפים לרכישה והכנה של תחפשות בטוחות** ניתן למצוא באתר משרד הכלכלה והתעשייה.
8. לרשותכם מדריכים לפי קבוצות גיל מטעם ארגון בטרם:
  - **גני ילדים**- למידע על אודות בחירת תחפשות והנחיות למשלוח מנות [לחצו כאן](#).
  - **בתי ספר יסודיים**- הבהירו לילדים ולהורים כי נפצים הם לא משחק ילדים, ואסור להביאם לבית הספר. [למידע נוסף לחצו כאן](#).
  - חטיבת **ביניים ותיכון**- בפורים, רבים מבני הנוער והמתבגרים אינם מסתפקים במסיבת תחפשות בבית הספר וממשיכים לחגיגות מעבר לשעות הלימודים. לפי נתוני ארגון בטרם לבטיחות ילדים, במהלך החג ישנה עלייה בהיפגעות ילדים בקבוצת הגיל בין 10 ל-14 במוסדות החינוך. בנוסף, בקבוצת הגיל בין 15 ל-17 ישנה עלייה בתאונות דרכים, וגם בפניות של בני נוער למיון עקב היפגעות כתוצאה משתיית אלכוהול. לחצו כאן לקריאה בנושא [הסכנות בהרעלת אלכוהול](#).
9. בחגיגות פורים יש לעיתים שימוש **במתקנים מתנפחים**. לשימושכם כרטיס מידע הכולל ריענון הנחיות הבטיחות בשימוש במתקנים מסוג זה.

[פורטל רשויות ובעלויות - דף בטיחות במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

לקראת פורים - הנחיות והמלצות ייחודיות לגיל הרך

- איסור השימוש בבלונים, בקונפטי, באש (נרות, זיקוקים וכדומה) ובחפצים המשמיעים רעש חזק, כמו צופר אוויר/זמבורה.
- מומלץ להימנע בכלל משימוש באיפור לפעוטות בגילי לידה עד שלוש.
- זהירות מחפצים קטנים באביזרים ובתחפושות כגון: פעמונים/ פונפונים (**חדש** כרטיס מידע).
- זהירות מחפצים שבהם יש סכנת חנק כגון: שרוכים, שרשראות, רצועות של תיקים, כובעים עם שרוכים וחרוזים, וכמו כן אביזרי תחפושות כגון: אביזרים ארוכים מדי/דקים/חדים כגון חרבות, חץ וקשת.
- זהירות מסכנת חנק ממזון: אסור לתת לפעוטות לאכול סוכרית, מרשמלו, פופקורן, סוכריות ג'לי, יש להימנע מאוזני המן במילוי אגוזים ובוטנים.
- יש להימנע כליל משימוש במסכות פורים.
- אין לקיים פעילות עם מתנפחים.

[פורטל רשויות ובעלויות - דף בטיחות במעונות יום](#) | [דף היערכות למצבי חירום במעונות יום](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

מלחמת חרבות ברזל – ריכוז מידע חינוכי חדש

בעקבות המצב הביטחוני, משרד החינוך ריכז מידע חינוכי עבור צוותי החינוך.

בפורטל מוסדות חינוך עמוד "חרבות ברזל" ניתן למצוא הנחיות ומידע בשעת חירום, הנחיות לפעילות חינוכית רציפה בחירום, מידע על חינוך מיוחד, מפונים ומתפנים מרכזי יחד, הפעלת מתנדבים וטיולים, כוח אדם, אבטחה, תמיכה רגשית ועוד..

עיקרי ההנחיות לשגרת למידה בחירום

- [כרטיס מידע הכי מוגן שיש](#) + [כרטיס מידע הפקת לקחים "הכי מוגן שיש"](#)
- [דגשי ביטחון וחירום לשגרת למידה פיזית בחירום במוסדות חינוך ולהסעות](#)
- ["הכי מוגן שיש" במוסדות חינוך - משרד החינוך](#)
- [המרחב "הכי מוגן שיש" הנחיות פיקוד העורף במעון יום](#)
- [דגשים להתנהגות צוות המסגרת החינוכית לתמיכה בתלמידים עם מוגבלות בעת פינוי למרחב מוגן](#)
- [סרטון הדרכה "הכי מוגן שיש" התגוננות מפני ירי טילים](#)
- [נוהל פינוי ושחרור תלמידים מהמוסד החינוכי במצבי החירום השונים](#)
- [פעילות חוץ וטיולים במערכת החינוך במלחמת "חרבות ברזל"](#)

צל"ח (צוות לשעת חירום)

במסגרת תוכנית הטמעת צל"ח בית ספר ושמירה על כשירותו באופן קבוע ושיטתי, נכתבו נהלים סדורים, אשר גובשו בשנתיים האחרונות ע"י אגף שפ"י, בשיתוף אגף הביטחון והמחוזות. נהלים אלה ישמשו אותנו מעתה והלאה, ויהוו אבני דרך לקידום הנושא לאורך זמן. [תיק צל"ח לגן](#), [תיק צל"ח במוסד החינוכי](#).

מודעים למצבי חירום גם בשגרה

- **רעידת אדמה**- כל המידע במקום אחד [רעידת אדמה - מידע והנחיות](#)
- **שריפה**- [נוהל פינוי ושחרור תלמידים מהמוסד החינוכי במצבי החירום השונים](#) | סרטון שריפה (כתוביות [עברית](#) / [ערבית](#)) | [סרטון הפעלת מטפה \(מטף כיבוי\) מטעם כבאות והצלה לישראל](#)
- **קליטת אוכלוסייה**- [כרטיס מידע קליטת אוכלוסייה בבתי ספר המשמשים כמתקני קליטה מקומיים](#)
- **חפץ חשוד**- [כרטיס מידע חפץ חשוד](#)

גם במעונות היום [כרטיס מידע וקישורים - מעונות יום לפעוטות](#)

שירותי עזרה ראשונה

במקרה של פגיעה או פציעה שגרתית של תלמיד בפעילות תוך מוסדית, יש להתקשר למוקד שירותי עזרה ראשונה לתלמידים בטלפון *2326. פרטים נוספים ניתן למצוא בכרטיס המידע - שירותי עזרה ראשונה: [עברית](#) | [ערבית](#)
[דף רפואת חירום ועזרה ראשונה](#) בפורטל מוסדות חינוך כולל מידע נוסף בנושא היפגעות בטיולים ובפעילויות חוץ, חובת החזקת מזרק אפינפרין (אפיפן) ומכשירי החיאה במוסדות חינוך, ועוד.

[פורטל רשויות ובעלויות - דף היערכות לשעת חירום במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

חג פורים שמח ובטוח מכבאות והצלה לישראל

גלויות הסברה: [מה עושים אם התחפוש התלקחה?](#) | [מדליק ולא דליק - תרסיס שלג](#)
[מדליק ולא דליק - תחפושות](#) | [מדליק ולא דליק - נפצים](#) | [כללי בטיחות אש 1](#) | [כללי בטיחות אש 2](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

הנחיות ביטחון במוסדות חינוך

1. איסור הכנסת אמצעי פירוטכניקה למוסדות חינוך, כגון זיקוקים, נפצים, חומרים מסוכנים וכדומה.
2. ראו הנחיות נוספות במסמך המצ"ב מטעם אגף ביטחון מוסדות חינוך: [הנחיות ביטחון לחג פורים](#).

[פורטל רשויות ובעלויות - דף ביטחון ואבטחה במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

הכשרות והדרכות לצוותי מעונות היום **חדש**

מביאים לידיעתכם כי משרד החינוך פרסם קול קורא חדש להכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה לצוותי מעונות היום, ובו הנחיות חדשות.

החל מתאריך 16/01/2024 ניתן לבצע הכשרות וריענונים בעזרה ראשונה והתנהלות בטוחה, אך ורק באמצעות חברות הדרכה הנמצאות ברשימה מאושרת על ידי משרד החינוך, רשימת החברות וכלל ההנחיות החדשות מפורטים [במסמך הנחיות למעונות היום](#) מסמך זה יתעדכן ככל שמשרד החינוך יאשר חברות נוספות.

את כל המידע על אודות ההכשרות למעונות היום והקול קורא החדש תוכלו למצוא גם בדף [הכשרות וריענונים בעזרה ראשונה והתנהלות בטוחה לצוותי מעונות היום](#).

הכשרות בנושא עזרה ראשונה

[מידע על אודות קורסי עזרה ראשונה לתלמידי כיתות י'](#) | [מידע על אודות הכשרות עזרה ראשונה לעובדי הוראה](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

היערכות לטיולים

- היערכות מיטבית לטיול היא המפתח לשמירה על חיי המטיילים, ולכן יש לרענן את ההנחיות לרכזי הטיולים ולאחראי הטיול. לצורך כך ניתן להשתמש בכלים הקיימים, לדוגמה התייעצות עם ועדות הטיולים המחוזיות, התייעצות עם פקחי הטיול, שיח מקדים עם מדריכי הטיולים.
- יש להשתמש בלומדות הדיגיטליות שפותחו במיוחד עבור אחראי טיולים:
  - לומדה 1 - בטחון ובטיחות לאחראי טיולים - היכרות עם בעלי התפקידים.
  - לומדה 2 – בטחון ובטיחות לאחראי טיולים – גורמים מחוץ למוסד החינוכי.
  - לומדה 3 - ניהול סיכונים בטיולים ופעילויות חוץ - לומדה זו מקנה כלים כיצד להתכונן ולהיערך לטיול בצורה מיטבית, באמצעות הצגת הכלים שבהם ניתן להיעזר, דוגמאות כיצד יש להתכונן לטיול ולהתנהל במהלך הפעילות.

טיולים בתקופת האביב

תקופת סוף החורף והאביב הינה תקופה מתעטעת מאד, בה חלים שינויי מזג אוויר קיצוניים, המשתנים במהירות מעומסי קור לעומסי חום, משמש לגשם, ומתאפיינת גם בזרימות חזקות ושיטפונות בנחלים. לפיכך, יש להיערך בהתאם להנחיות הלשכה לתיאום טיולים וחדר מצב טיולים.

- ההיערכות תיעשה בהתאם לתחזית המפורסמת באמצעי התקשורת. **בגב מפת תיאום ותכנון הטיולים** ניתן לראות באיזה אזור אקלים נמצא המסלול המתוכנן. גם באישור הטיול מציינים לגבי כל מסלול באיזה אזור אקלים הוא נמצא.
- בערב היציאה לטיול ובבוקר היציאה **חובה להתעדכן בתחזית עומסי החום/קור** המופיעה באתר "מוקד טבע".
- במידה שהתחזית צופה עומס חום כבד/או עומס קור/גשם או סכנת שיטפונות באזור הטיול שאושר - **יש להתאים את הטיול למצב שנוצר**, או לשנות למסלול המאושר בתנאי מזג אוויר חריגים, והכל בתיאום ואישור חדר המצב.
- יש להקפיד לא לחצות נחלים זורמים.
- בפעילות הכוללת לינת שטח ופעילות חוץ הממשיכה מיום ללילה- יש לוודא לבוש מתאים לשעות היום (יום שמי או גשום). ובכל מקרה לוודא לבוש חם בלילה.

[כרטיס מידע - היערכות לפגיעות קור בטיולים](#)

סרטונים:

- [מניעת מכת חום/התייבשות בטיול](#)
- [בטיחות בהליכה על מצוקים](#)
- [פינוי רפואי](#)
- [בטיחות בחינוכי לילה](#)

[פורטל רשויות ובעלויות - דף ביטחון ובטיחות בטיולים ופעילויות חוץ בית ספריות](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

היערכות בזה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח לקראת חג פורים, תשפ"ד חדש

[באגף זה"ב](#), נגישות ואורח חיים בטוח, אנו נערכים לקראת חג פורים בלימוד ובהסברה במטרה לרענן את הידע של התלמידים, ובניוזלטר, אנו מפנים להסברה ולימוד בנושאי בטיחות בדרכים ובטיחות ילדים. להתנהגות התלמידים הנמצאים בדרך ובמיוחד כשהתחפושות מכבידות ומקשות על הראות, יש משמעות רבה יותר בתקופת החג. המוטו שלנו הינו הקניית הרגלי התנהגות, גיבוש עמדות, טיפוח ויצירת תרבות התנהגות בטיחותית של סובלנות והתחשבות בזולת.

הנחיות לפני החופשה

לקראת חופשת החג נדרשת הסברה בקרב התלמידים למניעת סיכונים האופייניים לחג. צריך להדגיש את סוגיית ההתנהגות הבטוחה בדרכים ואת האיסור לנהיגה תחת השפעת אלכוהול. את ההנחיות ואת חומרי הלמידה ריכזנו בניוזלטר. הוספנו חומרי למידה והסברה חדשים הנמצאים במרחב הפדגוגי. המורים יכולים להיעזר בהם לצורך רענן ההנחיות ולשם חידוד כללי ההתנהגות בפורים.

חינוך לבטיחות בדרכים

בפורים נוהגים לשתות משקאות המכילים אלכוהול בעת בילוי לילי ובמסיבות פורים. תופעת השכרות, ובעיקר הנהיגה תחת השפעת אלכוהול בקרב בני נוער ובהשלכותיה השליליות, דורשת פעולות הסברה מקיפות. על פי החוק קטינים מתחת לגיל 18, אינם רשאים לשתות או להחזיק משקה המכיל אלכוהול. חל איסור מוחלט של מכירת אלכוהול, ואיסור נהיגה לאחר שתיית אלכוהול, מידע על כך נמצא בניוזלטר. אנו שואפים להפחתה משמעותית של היפגעות ילדים בתאונות דרכים בכלל ובמהלך החג בפרט.

חינוך לאורח חיים בטוח

חלק ממקרי ההיפגעות של תלמידים נגרם עקב שימוש בתחפושות העשויות מחומרים דליקים ומשימוש אסור בנפצים וזיקוקים. כוויות הן פגיעה שכיחה ביותר בקרב ילדים בפורים. לרוב הן מתרחשות כאשר התלמידים לא נזהרים וכלל אינם מודעים לסכנות הטמונות בשימוש באותם חומרים. אנו מביאים בניוזלטר הפנייה לחומרי לימוד מתאימים ומאמינים ששמירה על כללי הזהירות תמנע פגיעה במי מהחוגגים כדי שלא להעכיר את אוירת החג.

נגישות בפורים וקרוב לבבות

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות מעגן את זכותו של כל אדם לנגישות וקובע קווים מנחים ליצירת סביבת חיים שוויונית לאנשים עם מוגבלות. אנשים עם מוגבלות מבקשים לקחת חלק פעיל בחברה לחוגג עם כולם בחג ולהשתלב במרקם החיים עם כלל האוכלוסייה. בניוזלטר ישנה הפנייה למרחב הפדגוגי בו ריכזנו חומרים בנושא השתלבות של תלמידים עם מוגבלות בפעילויות ובכלל זה במסיבות פורים.

[חזרה לתוכן העניינים](#)